

Äldreomsorgspolitiskt program Ålands Framtid

Vi vet att behovet av flera platser och tjänster inom äldreomsorgen kommer att öka på sikt i kommunerna. Redan nu kan man se att behoven tilltagit mer än beräkningar visat i tidigare beräkningar.

Enligt de senaste siffrorna kommer behovet av äldreomsorg i framtiden att fördubblas fram till år 2040, då man beräknat en siffra så hög som 30 % i våra åländska kommuner.

Inflyttningen är inte inräknat i siffrorna som tagits fram av ÅSUB, och därmed kan man inte med klarhet veta hur det faktiska behovet ökar, men man får ändå en så pass klar bild att behovet blir stort och kommunerna på Åland behöver ha en strategisk framförhållning angående äldreomsorgen och dess framtid.

Ett äldreomsorgsprogram har utarbetats av en arbetsgrupp och det är viktigt att den hela tiden utvärderas och omarbetas i takt med utvecklingen.

Synen på äldreomsorgen skall bygga på en övergripande helhetssyn på de äldres behov och liv. Strategin är ett vägval beroende av tillgång på resurser både privat och offentligt.

Ålands Framtid vill slå fast att det är oerhört viktigt att redan nu bygga upp en överbyggande vårdkedja såväl i offentlig som i privat regi.

Den elektroniska dokumenteringen bör utvecklas så att behörig vårdpersonal kan få information från de olika instanser och inrättningar som är aktuella för den enskilde, viktigt att informationen blir så riktig som möjligt så att rätt mediciner och uppgifter tillhandahålls på ett konsekvent och korrekt sätt.

Man kan tycka att Åland med sitt låga invånarantal tillgodogör sig information mellan institutionerna men så är icke fallet och mycket kan utvecklas vidare via dagens teknologi.

Tryggheten av social och hälsovårdstjänsterna kräver tillräcklig yrkesskicklig personal som trivs i sitt arbete.

Det förutspås att behovet av arbetskraft kommer att mer, speciellt inom äldreomsorgen kommer behovet av personal vara stort.

Vid främjandet av hälsa och välfärd är det synnerligen viktigt att samarbetet mellan de olika sektorerna ökar.

Äldrevårdens idé

Idén med god äldrevård är att man respekterar de äldres rätt till självbestämmande både vad gäller boende och olika samhällsfunktioner.

Verksamheten skall vara hälsofrämjande och stöda ett självständigt boende i en varm och trygg omgivning.

Tryggandet av en jämlik delaktighet och möjlighet att påverka själv för den äldre, skapar resurser och en bra förutsättning för en god ålderdom.

Äldrepolitiken ingår i den naturliga äldrepolitiska livscykeln, vilket skapar förutsättningar för samhällets nytänkande kring utvecklingen av äldreomsorgen.

Det naturliga i att bli gammal ska således implementeras i politiken och dess styrning.

Värdegrunden i äldrevården

Värdegrunden utgör de värderingar som präglar god omsorg och vård både i hemmet och på institution, både i privat eller offentlig regi.

Helhetssynen är en väsentlig del i värdegrunden. Alla har rätt till ett likvärdigt bemötande så att den äldre kan tillgodoses både fysiskt, psykiskt, socialt och andligt, så långt det är möjligt.

Att själv kunna bestämma vid egna val är viktigt. Ta tillvara tidigare val om beslutsförmågan för tillfället är nedsatt. Boende i eget hem bör ses som ett värde i sig.

Att åldras i en känsla av trygghet, få god vård och omsorg är ett viktigt värde. Ett nätverk av vänner eller närhjälpare (frivillig hjälpare) ger trygghet.

Förebygga olycksfall i hemmet för att minska fallrisker så långt det är möjligt. Bostäder skall anpassas även till de äldre i samhället. Man ska ha möjlighet att utnyttja olika kommunikationsmedel så som alarm, telefoni osv.

Att respektera de äldre i olika situationer så att den äldre känner sig värdefull stöder den äldres integritet.

Individuell och professionell vård tillsammans med ett gott bemötande är en självklarhet.

Mål i äldreården

Den viktiga målsättningen inom äldreomsorg är att skapa möjligheter för de äldre, möjlighet att bo hemma så långt det är möjligt.

Många är de äldre som i framtiden är pigga och aktiva. Det ställer krav på kvalitet och god omsorg.

Den dagen man själv känner att man inte kan eller klarar eget boende mer, skall den äldres behov och önskemål tillgodoses så långt det är möjligt. Den äldres livserfarenhet skall användas på ett adekvat och riktigt sätt.

Anhörigas och eget ansvar skall betonas mer och omstruktureringar till mer hemliknande verksamhetsenheter bör ses över. Likaså intervall och rehabiliteringsplatser.

Rehabilitering i alla former ses som en viktig del i åldrandet och bibehålla resurserna hos den äldre anses vara ett viktigt led att upprätthålla funktionerna.

Stimulering i form av mental och intellektuell träning.

Rätt till adekvat tandvård.

De rörelsehindrade skall ha tillgänglighet till olika miljöer. Banker, butiker, museer och offentliga byggnader.

Den demenssjuka äldre har rätt till god omsorg i samarbete med närstående, vårdpersonal och närhjälpare.

Aktiviteter för att nå målen

Dagverksamhet för äldre avlastar olika boendeformer men även för de närstående.

Gruppboende i små enheter där enbart några få äldre bor är något man bör uppmuntra.

Förutsättningar att klara bo hemma så långt det är möjligt i form av hemvård, hemsjukvård, färdtjänst och närståendevård är omsorg utifrån den äldres behov.

Vid långvård skall så långt det är möjligt om den äldre uttrycker önskan att bo tillsammans med make eller maka tillgodoses.

Miljön för de med demenssymtom beaktas. Trygg, varm, klar, och lätt att orientera sig i.

Kvalitetssäkring av äldrevården i form av god omvårdnad och vårdtyngdsmätningar. Rätt vård på rätt plats till den äldre.

Upprätta en kostnadskontroll så att vården av äldre sker på rätt nivå beroende av behov och tillgång av resurser både offentligt och privat.

Kunnig och professionell personal.

Utnyttja teknologi så att tjänster inom frivilligverksamhet, närståendevård, företagsamhet och offentlig verksamhet förbättras och utvecklas.

Utveckla projekt med frivilliga så att en anställd projektledare kan leda och organisera en utvecklad frivilligverksamhet både i offentlig och privat omsorg.

Möjlighet att få vistas ute.

Äldreomsorgens personalstruktur

Personalens goda bemötande ska vara gott och professionellt

Personalen ska arbeta för den äldres goda vård och omsorg

En yrkesutbildad och kunnig personal, tillsammans med god ledning ska tryggas för de äldre.

Personal skall ges möjlighet till fortbildning och kompetensutveckling inom äldrevården.

En kompetent ledning med kunskap att genomföra visioner och olika strategier inom äldreomsorgen. Strategier arbetas fram tillsammans med personal, ledning och de olika politiska beslutsfattarna.

Främja hälsa och arbetstrivsel för att nå verksamhetsmålen. Följa upp personalens hälsa och arbetstrivsel, till exempel lång sjukfrånvaro och personalomsättningen.

Ledningen bör ge personal möjlighet att följa upp och utvärdera olika projekt inom äldrevården.

Ledningen ska beakta verksamhetens organisering, till exempel beaktande av den äldres dynamiska hjälpbehov i planering av arbetsskift och möjlighet till resursfördelning av personalstyrkan.

Sammanfattning

Det går inte att förebygga åldrandet men det går att skapa förutsättningar för ett gott liv. Att få åldras med värdighet och i trygghet föder livskvalitet.

Att sträva till en god utveckling av äldreomsorgen gör att vi även lägger grunden till en egen trygg och säker ålderdom.

Vi vet att vi står inför nya utmaningar inom äldreomsorgen i takt med att de äldre i samhället ökar, därmed blir kraven högre på beslutsfattare, organisationer, vårdpersonal och närstående.

En kompetent och professionell ledning som strategiskt kan driva äldreomsorgsfrågorna framåt är av största vikt för framtiden.

Behovet av arbetskraft kommer att öka inom social- och hälsovården, speciellt stort kommer behovet att vara inom äldreomsorgen.

Ett gott samarbete som förstärker den obrutna vårdkedjan, där man välkomnar både den privata och offentliga vården.

Insatserna bör i första hand starta från bevarandet av funktionsförmågan och ett självständigt liv.

Preventiva åtgärder bör fokuseras på dessa frågor. Den preventiva hälsovården bör vara tillgänglig för alla ålänningar och svara mot de äldres individuella behov.